

den høje Regering har ikke en Gang kunnet vente, til Forslaget var vedtaget, de har paa Forhaand proklameret, at naar først denne Grundlov var vedtaget, saa skulde den kommunale Valgret forandres og Vælgertallet til de kommunale Raad udvides. Det er klart, at ved en saadan Agitation vil straks en Mængde By- og Sogneraad skifte Kulør. Der vil blive valgt helt andre Folk ind i dem end dem, man hidtil har søgt at vinde for det kommunale Arbejde. De kommunale Raad vil blive politiske, de vil blive ødelagte, og den Dag vil ikke være fjern, da den kommunale Valglov forandres. Valgretsaldere til Kommuneraadene og derigennem til Landstinget kan jo ved simpel Lov, ved en Forandring i den kommunale Valglov, forandres fra 25 Aar til 20 eller 18, eller hvor langt man nu ønsker at demokratisere nedad. Skattepligt og Opholdsbestemmelse kan ligeledes fjernes ved simpel Lov. Den højtærede Konseilspræsident har ganske vist stærkt taget Afstand fra de Udtalelser, der i saa Henseende er fremsatte af Regeringens Venner til venstre. Dette vil den højtærede Konseilspræsident ikke være med til, de Bestemmelser, der er vedtagne i Kommunalloven, skal holdes fast. Men der er ingen af os, der ved, hvor længe vi har den højtærede Konseilspræsident at støtte os til. Der kan jo hænde ham noget menneskeligt, som der er hændt andre Ministerchefer, og den højtærede Konseilspræsident kan da let faa en Efterfølger, som vil bestræbe sig for at gøre Landstinget mere populært. Landstinget vil da blive mere radikalt end Folketinget.

Den højtærede Konseilspræsident har forelagt dette Forslag som et Forhandlingsgrundlag. Efter de Udtalelser, der er faldne baade her i Rigsdagen og paa forskellige Møder, tænker den højtærede Konseilspræsident sig vistnok disse Forhandlinger førte indenfor et meget snævert Grundlag. Udsigterne til at faa noget ud af denne Forhandling er derfor ikke særlig lyse. Men Højre vil, hvor lidt Forslaget end egner sig dertil, forsøge at faa det bedst mulige ud af den kommende Forhandling. Højre har erklæret, at vi kan gaa ind paa, at den nuværende privilegerede Valgret ophæves, og at vi kan tænke os en helt anden Basis i Stedet for samme. Selvfølgelig er denne Udtalelse fra Højre blevet indkasseret baade af Regeringen og paa andre Steder. Man siger: Nu befinder Højre sig paa gyngende Grund. Men dette maa jeg ganske be-

stride. Vi opgiver selvfølgelig ikke den privilegerede Valgret for at komme ud paa det vilde Hav. Naar vi kan tænke os at forlade den nuværende privilegerede Valgret, maa vi have indført Bestemmelser, der garanterer og sikrer et Landsting, der kan virke efter de Krav, vi stiller til et Førstekammer, og vi maa, naar vi skal gaa dertil, tillige kræve — og det var ogsaa stillet som Betingelse —, at vi faar opfyldt vore Krav med Hensyn til en Omordning af Valgene til Folketinget med Forholdstal. De Herrer fra den anden Side forregner sig derfor ved allerede nu at indkassere som Gevinst, at Højre opgiver den Valgret, vi nu har. Vi maa have *det* i Stedet derfor, som vi mener er i Stand til at betrygge en heldig Udvikling for Samfundet. Og de Krav, vi stiller til et Landsting, er, at de store Almeninteresser kan blive repræsenterede paa en værdig Maade, at de Mindretalsinteresser, som ikke har kunnet hævde sig i Folketinget, kan gøre sig gældende i Landstinget, og at der saa i Overensstemmelse med den Aand, der er i Forfatningen, kan ske Forhandling mellem disse to Ting og man derved komme til at frembringe et Lovgivningsværk, som ikke gaar nogen Del af Befolkningen for nær, men bringer de bedst mulige Livsbetingelser for alle Samfundslag.

Enevold Sørensen: Den første Part af Forslaget, den Del, der angaar Folketingets Sammensætning og Valgmaade, har allerede to Gange foreligget for dette høje Ting, foreligget i de to sidste Samlinger. Vel er Sagen aldrig kommet ud over første Behandling, har ikke foreligget som Afstemningspunkter, men jeg har begge Gange haft Lejlighed til at kunne tilsige Regeringen vort Partis Tilslutning til Forslagets Hovedprincipper. Dette gælder altsaa Forslagets Fastsættelse af et bestemt Tal af Folketingskredse, det Spørgsmaal, som jo har givet Stødet og været Drivfjederen til Optagelsen af Arbejdet for en Grundlovsændring. Det gælder Forslagets Bestemmelser om Valgret og Valgbarhed for Kvinder i fuld Ligestilling med Mændene. Det er en stor og indgribende Sag, der her i Landet har vundet Tilslutning med enestaaende Hurtighed og Lethed. At denne Sag, som dog vistnok er den betydningsfuldeste af alt, hvad det foreliggende Forslag indeholder, ikke er saa meget som blevet nævnt hverken under Forhandlingerne hidtil her eller i det af Højrepartiet fremsatte Forhandlings-